

Enhet/Förvaltning
Kollektivtrafikförvaltningen
Diarienummer
KTM260031

Datum
2026-03-12

Avtal om kollektivtrafik i Västmanlands län

---

1. Parter

Detta avtal ("Avtalet") ingås mellan Region Västmanland ("Regionen") och samtliga kommuner i Västmanlands län (gemensamt "Kommunerna"). Avtalet utgår från lagen om kollektivtrafik (2010:1065).

- 1.1 Kollektivtrafiken är av stor vikt för hela länets utveckling. Regionen och kommunerna är överens om att gemensamt ta ansvar för att utveckla och skapa en attraktiv kollektivtrafik för hela länet. För att uppnå det krävs nära samarbete och samråd mellan Regionen och kommunerna, men även med invånare, näringsliv, andra myndigheter samt övriga intressenter. Samsyn säkerställs genom löpande dialog och samråd.

---

2. Kollektivtrafikmyndigheten

- 2.1 Enligt **lagen (2010:1065) om kollektivtrafik** ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet i varje län. Kommunerna och regionen ska komma överens om vem som ska bära ansvaret.

Regionen och Kommunerna är, i enlighet med **2 kap 1§ och 2§ lagen (2010:1065) om kollektivtrafik**, överens om att regionen är kollektivtrafikmyndighet för Västmanlands län och bär ansvaret för samordning och utförande av kollektivtrafik i länet. Vidare ansvarar Kollektivtrafikmyndigheten för upphandling av trafik och att utförandet av kollektivtrafik sker på ett effektivt sätt. Den regionala Kollektivtrafikmyndigheten ska verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper **2 kap 13 § lagen (2010:1065) om kollektivtrafik**.

- 2.2 Kollektivtrafikmyndigheten ska ansvara för de uppgifter som myndigheten berörs av enligt kollektivtrafiklagen. Kollektivtrafikmyndigheten har således ansvar för framtagande och beslut om trafikförsörjningsprogram i enlighet med **kap 2, 8 §, 9§ och 10 § lagen (2010:1065) om kollektivtrafik** samt allmän trafikplikt i enlighet med **kap 3 1§ lagen (2010:1065) om kollektivtrafik**.

- 2.3 Kollektivtrafikmyndigheten ska genom helt eller delägda bolag, eller självständiga entreprenörer genomföra trafik, tillse att erforderlig kollektivtrafik inom Västmanlands län

Enhet/Förvaltning
Kollektivtrafikförvaltningen
Diarienummer
KTM260031

Datum
2026-03-12

och till angränsande län genomförs. Kollektivtrafikmyndigheten ska vara en möjliggörare för att lokala trafikföretag ska kunna vara en aktör vid utförande av trafik.

- 2.4 Kollektivtrafikmyndighetens beslutande organ är kollektivtrafiknämnden som utgör en nämnd i regionen. Kollektivtrafiknämndens ledamöter väljs av regionfullmäktige.
- 2.5 Forum för dialog med representation från kommunerna och regionen ska finnas. Vid överenskommelse kan olika samverkansformer införas.

---

3. Regionens (Kollektivtrafikmyndigheten) och kommunernas roller och ansvar

- 3.1 Trafikförsörjningsprogram och förslag till beslut om allmän trafikplikt utarbetas i nära samverkan mellan Kollektivtrafikmyndigheten och Kommunerna i enlighet med Kollektivtrafiklagen **2 kap 11§**. Fokus ska läggas på förankring och dialog inför fastställandet av kommande trafikförsörjningsprogram och kommunerna ska beredas möjlighet att inkomma med remissvar.
- 3.2 Kollektivtrafikmyndigheten ansvarar för planering av all regional kollektivtrafik, vilket även inkluderar länsöverskridande trafik, i enlighet med kollektivtrafiklagen. I detta planeringsansvar ligger att i största möjliga utsträckning samordna och anpassa den inomkommunala trafiken och den regionala buss- och tågtrafiken.

Kommunerna ska beredas stor påverkan och inflytande över den trafik som kommunen själv beställer och finansierar.

Planeringsprocessen, bilaga 1 innebär att samråd sker löpande under året tillsammans med kommunerna. Kollektivtrafikmyndigheten ger förslag på trafikupplägg i samverkan med kommunerna. Kommunerna beslutar om och beställer sin inomkommunala trafik.

Kollektivtrafikmyndigheten kommunicerar under mars/april respektive kommuns preliminära kostnad utifrån den av kommunen beställda trafiken, med avdrag för beräknade trafikintäkter, för nästkommande år. Kommunerna faktureras månadsvis för faktiskt utfall.

Respektive kommun bekräftar skriftligen den preliminära nettokostnaden senast per den 15:e april. Fastställandet av den beställda trafiken för kommande år sker på nästkommande nämnd av kollektivtrafiknämnden. Om skriftlig bekräftelse inte inkommer innan den 15:e april anses kommunens preliminära nettokostnad som bekräftad. Efter bekräftad preliminär nettokostnad ligger den beställda volymen fast för den inomkommunala trafiken för nästkommande år. Efter bekräftad beställning kan förändringar av trafikutbudet, tillköp eller

Enhet/Förvaltning
Kollektivtrafikförvaltningen
Diarienummer
KTM260031

Datum
2026-03-12

reducering av trafik vara möjligt i samråd med Kollektivtrafikmyndigheten såvida inte förändringen innebär ekonomisk påverkan på annan kommun eller regionen.

- 3.3** Kollektivtrafikmyndigheten tillhandahåller stomtrafik (buss- och tågtrafik mellan kommunhuvudorterna inom och utanför länet). Väsentliga förändringar i stomtrafikutbudet ska i god tid kommuniceras med berörda kommuner. Kommuner och kollektivtrafikmyndighet kan komma överens om nyttjande av stomtrafik för inomkommunala resor (resor inom en kommun) enligt beslutade planeringsprinciper, bilaga 3.

Kommunerna beställer stadstrafik, lokal landsbygdstrafik, båttrafik och övrig trafik (som dessa begrepp definieras i bilaga 2) av Kollektivtrafikmyndigheten och ansvarar för det ekonomiska underskott som uppkommer för beställd trafik. Parternas ansvar för det ekonomiska underskottet för viss trafik regleras närmare i bilaga 2.

Kommunerna överlämnar ansvar för planering, utförande, regelverk och taxa för kompletteringstrafik till Kollektivtrafikmyndigheten. Framtagande av regelverk ska göras i samverkan med kommunerna. Trafiken finansieras av kommunerna.

- 3.4** Om båda parter (enskild kommun och Kollektivtrafikmyndigheten) är överens kan en kommun ansluta sig till fler tjänster som organiseras genom Kollektivtrafikmyndigheten.
- 3.5** Kollektivtrafikmyndigheten ansvarar för de tekniska stödsystem som behövs för att bedriva kollektivtrafiken i länet i form av exempelvis biljettmaskinsystem och realtidssystem, samt för de övriga kostnader som inte går att direkt härleda till viss (enskild) trafik. Vidare ansvarar Kollektivtrafikmyndigheten för marknadsföring och information ut mot resenärer och invånare.
- 3.6** Kollektivtrafikmyndigheten råder över och beslutar om taxor inom kollektivtrafiken i Västmanlands län, med undantag av stadstrafiken, lokal landsbygdstrafik, båttrafik och övrig trafik inom kommunen (som dessa begrepp definieras i bilaga 2) som respektive kommun beställer.

Kollektivtrafikmyndigheten ansvarar för regelverk, resevillkor och reseprodukter för den allmänna kollektivtrafiken. Kommunen ska beredas inflytande gällande utvecklingen av reseprodukter tillsammans med Kollektivtrafikmyndigheten eller genom fastslagna samverkansforum som beskrivs under avtalspunkt 2.5 i avtalet.

- 3.7** Kollektivtrafikmyndigheten ska årligen tillhandahålla aktuell statistik över trafikutbud, resandet, intäkts- och kostnadsutveckling samt kundnöjdhet nedbrytbar på kommunnivå.

Enhet/Förvaltning
Kollektivtrafikförvaltningen
Diarienummer
KTM260031

Datum
2026-03-12

---

4. Skolskjuts

- 4.1** Enligt skollagen (2010:800) ansvarar kommunerna för skolskjutsar. För att samordna och effektivisera denna trafik har kommunerna möjlighet att teckna separata överenskommelser med Kollektivtrafikmyndigheten som innebär att Kollektivtrafikmyndigheten och kommunen träffar ett uppdragsavtal där det närmare regleras i vilken omfattning myndigheten skall bistå kommunen vid upphandling, planering och genomförande av skolskjutsverksamhet, varvid kommunen bär samtliga kostnader för trafiken och Kollektivtrafikmyndighetens tjänster.
- 4.2** Kollektivtrafikmyndigheten åtar sig att ansvara för länets gymnasieelevers skolresor, med undantag för elever vid resor för anpassad gymnasieskola vilka omfattas av punkt 4.1. Gymnasieeleverna förses med skolkort för resor till/från skolan under skoldagar. Kommunen åtar sig att köpa periodkort avsedda för skolresor från Kollektivtrafikmyndigheten för resor på den allmänna linjetrafiken till ett av Kollektivtrafikmyndigheten fastställt pris. Resans längd ska överstiga 6 km om inget annat avtalats mellan Kollektivtrafikmyndigheten och respektive kommun. Respektive kommun ansvarar för kostnaderna för sådana resor.

---

5. Avtalstid, efterlevnad av avtal och uppsägning av avtal

- 5.1** Avtal gäller från och med den 01-01-2027 och därefter tills vidare med 60 månaders (5år) uppsägningstid.
- 5.2** Kollektivtrafikmyndigheten ska en gång per mandatperiod ta fram en utvärdering för att följa upp avtalsefterlevnad i samråd med kommunerna.
- 5.3** Avtalet kan komma att ändras, förnyas eller kompletteras om alla parter är överens.
- 5.4** I händelse av uppsägning av avtalet, eller om någon av parterna beslutat att ingå avtalet upphävs genom lagakraftäggande dom, skall ny förhandling genomföras mellan regionen och kommunerna. Detta avtal gäller dock tills nytt avtal har upprättats.
- 5.5** Uppsägning av avtalet ska ske skriftligt och sändas med rekommenderat brev till samtliga parter i avtalet.

Enhet/Förvaltning
Kollektivtrafikförvaltningen
Diarienummer
KTM260031

Datum
2026-03-12

---

6. Bilagor kopplade till avtalet

Bilaga 1: Planeringsprocessen

Bilaga 2: Definition av trafikkostnader

Bilaga 3: Principer för planering och finansiering av kollektivtrafik i Västmanlands län

---

7. Godkännande och underskrift

För avtalets giltighet krävs att det godkänns av såväl fullmäktige i regionen som fullmäktige i envar av Kommunerna, eller i enlighet med respektive fullmäktiges tidigare beslut. Avtalet har upprättats i elva likalydande exemplar och utväxlas mellan parterna.

Datum:.....

Datum:.....

.....
Arboga kommun

.....
Fagersta kommun

Datum:.....

Datum:.....

.....
Hallstahammar kommun

.....
Kungsör kommun

Datum:.....

Datum:.....

.....
Köping kommun

.....
Norberg kommun

Enhet/Förvaltning
Kollektivtrafikförvaltningen
Diarienummer
KTM260031

Datum
2026-03-12

Datum:.....

Datum:.....

.....
Sala kommun

.....
Skinnskatteberg kommun

Datum:.....

Datum:.....

.....
Surahammar kommun

.....
Västerås Stad

Datum:.....

.....
Region Västmanland